

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EUK	4 oktober 2005

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 14. oktober 2005 –
dagsordenspunkt rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 24.-25. oktober 2005 –
vedlægges Miljøministeriets notat vedrørende de punkter, der forventes
optaget på dagsordenen.

Skov- og Naturstyrelsen
 Skovpolitisk kontor
 Miljøministeriet
 Ledelsessekretariatet, EU-K

30. september 2005
 J.nr.: D 413-0006
 clj, piv/SNS; sca/MIM 3

BIDRAG TIL SAMLENOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag fra Kommissionen til Rådet vedrørende forordning om etableringen af et frivilligt licenssystem for import af tømmer til Den Europæiske Union - KOM (2004) 515

og

Henstilling fra Kommissionen til Rådet om at bemyndige Kommissionen til at indlede forhandlinger om partnerskabsaftaler med henblik på iværksættelse af EU's handlingsplan for retshåndhævelse, god forvaltningspraksis og handel på skovbrugsområdet - SEK (2004) 973

Resumé. Forslagene etablerer en bindende regulering af frivilligt medvirkende partnerlandes eksport af træprodukter til EU. Partnerlandene forpligter sig til at udstede licenser, der dokumenterer, at bestemte træprodukter, som de eksporterer til EU, er lovligt produceret. Samtidig forpligtes EU-landenes kompetente myndigheder til at foretage den fornødne grænsekontrol og etablere passende opfølgingsmekanismer. Kommissionen og medlemsstaterne forudsættes at sørge for, at partnerlandene får den faglige og finansielle bistand, de har behov for for at kunne etablere systemet. Licensordningen anslås i første omgang at omfatte ca. 2 % af Danmarks import af træprodukter. Der forudses vanskeligheder med at sikre et effektivt værn mod omgåelse, og spørgsmål om håndtering af træprodukter, som er baseret på træ, der importeres til partnerlande, er endnu uløst.

1. Status

Kommissionen sendte den 27. juli 2004 ovennævnte forslag til Rådet, i det følgende kaldet "licensforslaget" eller blot "forslaget". Kommissionens sendte samtidig ovennævnte henstilling til Rådet, i det følgende kaldet "forhandlingsdirektivet".

Licensforslaget foreslås hjemlet i TEF artikel 133 om den fælles handelspolitik, og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal. Forhandlingsdirektivet fremlægges på grundlag af TEF artikel 300.

Grundnotat om licensforslaget er sendt til Folketingets Europaudvalg den 25. august 2004. Grundnotat om forhandlingsdirektivet er sendt til Folketingets Europaudvalg den 1. december 2004.

Både licensforslaget og forhandlingsdirektivet er sat på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 24. oktober 2005 med henblik på endelig vedtagelse.

2. Formål og indhold

Licensforslaget og forhandlingsdirektivet er elementer i udmøntningen af FLEGT-handlingsplanen om skovlovshåndhævelse, samfundsforvaltning og handel - KOM 2003 (251).

Baggrunden for FLEGT-planen er: 1) at ulovlig tømmerhugst antages at have et stort omfang flere steder i verden, særligt i troperne og i lande på vej til markedsøkonomi; 2) at en del af træet fra de ulovlige hugster antages importeret til EU's indre marked og 3) at aktiviteterne har væsentlige skadevirkninger i de pågældende oprindelseslande, herunder socialt, økonomisk og miljømæssigt. Ved ulovlig tømmerhugst forstås hugst, som sker i strid med oprindelseslandets lovgivning.

Licensforslaget

Licensforslaget indfører et frivilligt licenssystem, hvorefter import til EU af visse træprodukter med oprindelse i partnerlande bliver betinget af, at der fremvises en licens som dokumentation for, at træet er lovligt produceret. Samtidig foreslås det, at import af tømmerprodukter fra alle tredielande (uanset partnerskab) gøres betinget af at der fremlægges et gyldigt oprindescertifikat (mhp. at kunne afvise træ med oprindelse i partnerlande, hvis ikke der også fremvises licens).

Licenssystemet bliver implementeret gennem partnerskabsaftaler mellem EU på den ene side og partnerlande eller regioner på den anden side. Ifølge forslaget kan licenssystemet bygge på eksisterende certificeringssystemer for træ, såfremt disse vurderes at give den nødvendige sikkerhed.

Forslaget omfatter råtræ, savet træ og overvejende groft tildannet træ samt finerplader og krydsfiner mv., mens andre træbaserede produkter såsom papirmasse og papirvarer, profileret træ og parketstave, spån- og fiberplader, snedker- og tømmerarbejder af træ til bygningsbrug, præfabrikerede bygninger og træmøbler samt en række andre træprodukter i udgangspunktet ikke vil være omfattet. Der vil kunne tilføjes produkter efter aftale med de enkelte partnerlande.

Toldmyndigheden skal tilbageholde træforsendelser uden licens (hvor sådan kræves) og sagen skal forfølges i henhold til national lovgivning. Sanktionerne skal være effektive og passe til overtrædelsen. Medlemsstaterne skal desuden beslutte, hvordan beslaglagte træprodukter skal håndteres.

Medlemsstaterne skal hvert år udarbejde en rapport med oplysninger om forrige års importvolumen under FLEGT licenssystemet og antal licenser, fordelt på produkttyper og partnerlande, antal beslaglæggelser, herunder oplysninger om mængder og værdi, samt ny lovgivning, som er udarbejdet for at håndhæve systemet.

En forvaltningskomité skal bistå Kommissionen i dennes varetagelse af opgaver under systemet.

Licensforslaget fastlægger regler for offentlig adgang til informationer og beskyttelse af forretningshemmeligheder eller private oplysninger.

Forhandlingsdirektivet

Forhandlingsdirektivet er Kommissionens oplæg til Rådet, hvori Kommissionen beder om mandat til at indlede forhandlinger om partnerskabsaftaler med tømmerproducerende lande. Licensforslaget vil kun få retsvirkning for de lande og regioner, som indgår en sådan partnerskabsaftale med EU. Aftalernes formål er at styrke partnerlandenes mulighed for at gennemføre FLEGT-licensordningen og andre foranstaltninger, som iværksættes med det formål at bekæmpe ulovlig skovhugst og forbedre disse landes skovbrugsforvaltning . Aftalen skal som minimum indeholde de produkter der er omfattet af licensforslaget.

Licenserne skal have en standardiseret opstilling og være udformet så de ikke kan forfalskes. De skal indeholde oplysninger om udstedelses- og udløbsdato, udstedende myndighed, partiets værdi, HS-position for varen, tømmerstype og volumen. Som alternativ til individuelle forsendelseslicenser åbnes også mulighed licenser, der udstedes til virksomheder, særligt for store handelsvolumener.

Kommissionen og medlemsstaterne forudsættes at sørge for, at partnerlandene/regionerne får den faglige og finansielle bistand, de har behov for at kunne iværksætte FLEGT-initiativet. Programmeringen af bistanden forudsættes at følge de normale procedurer for tildeling af EF-bistand.

Partnerskabsaftalerne forudsættes at omfatte en løbende dialog med partnerlandet, hvori indgår drøftelser om politik med relevans for skovene, spørgsmål om institutionsopbygning og retsprincipper (herunder sikring af rimelige forhold for lokale folk) samt spørgsmål om oprindelsesregler. Dialog forudsættes ført på embedsmandniveau, lejlighedsvis på ministerplan og lejlighedsvis også mellem regeringer, civilsamfundsorganisationer og den private sektor.

Partnerskabsaftalerne forudsættes at indeholde bestemmelser, der sikrer tilstrækkelig garanti for, at træprodukter omfattet af ordningen er lovligt fældet og produceret og desuden underlagt sporingskontrol i alle led fra hugststedet til eksporthavnen. Partnerlandene forudsættes at udpege en myndighed og en uvildig tilsynsinstans med ansvar for kontrollen. De forudsættes endvidere at sørge for de fornødne lovændringer mv. for at kunne indføre og drive licensordningens, herunder med bestemmelser om passende straf i tilfælde af overtrædelser.

Myndigheder i partnerlandene skal have ansvar for at udstede FLEGT-licenser, når de har forvirket sig om, at tømmeret er fældet lovligt. Fællesskabets toldmyndigheder skal kontrollere, at sådanne tømmerforsendelser ved ankomst til EU er ledsaget af en gyldig FLEGT-licens. Der forudsættes sikret et uvildigt tilsyn som skal kontrollere partnerskabsaftalernes rette implementering.

Partnerskabsaftalerne bør tilskynde den private sektor til bekæmpelse af ulovlig skovhugst; bla. gennem adfærdskodeks mv. Partnerskabsaftalerne skal fastlægge klart, hvilke nationale love, der skal være omfattet af licenssystemet. Det forudsættes endvidere, at der fastlægges mindstekrav til lovgivningen, herunder at hugstkoncessioner tildeles på en lovlig og gennemskelig måde, at skovhugst må kun finde sted inden for afgrænsede områder samt at forvaltnings- og fældningsplaner skal overholdes. Koncessionsindehavere skal tillige sørge for fuld indbetaling af skatter mv., på det fældede tømmer og der skal være periodevis revision af skatter og afgifter mv.

Partnerlandene forudsættes at tilstræbe et nært samarbejde mellem deres og EU's retshåndhævende myndigheder og toldmyndigheder. Partnerlandene skal sende Kommissionen oplysning om, hvilke instanser de har udpeget. Disse oplysninger offentliggøres af Kommissionen.

Formandskabets forhandlingsoplæg

EU-formandskabet har den 13. og 17. september fremlagt kompromisforslag, hvori der er foretaget strukturelle ændringer af lovteknisk karakter, som overfører elementer fra licensforslaget til forhandlingsdirektivet og omvendt. Derudover ændrer Formandskabets kompromisforslag Kommissionens oprindelige forslag væsentligt på de følgende punkter:

- Det generelle krav om oprindelsescertifikater er taget ud og reguleringens fokus ændret til træprodukter, der *eksporteres fra* partnerlande til EU (mod før træ med *oprindelse i* partnerlande),
- Bæredygtig skovdrift indskrives som langsigtet mål for partnerskabsaftalerne og fremskridt i implementeringen af disse forudsættes indeholdt i den løbende dialog og årlige afrapportering,
- Der forudsættes etableret et Fælles implementeringsudvalg, der skal fremme implementeringen af partnerskabsaftalerne; udvalget skal bestå af repræsentanter for partnerlande, Kommissionen og medlemsstater og de skal drøfte spørgsmål og rapporter af betydning for implementeringen,
- Basiskrav til partnerlandenes skovlovgivning er pillet ud og erstattet af krav om at national lovgivning på tilsvarende områder skal overholdes, hvor sådan lovgivning eksisterer. Det gælder retten til at foretage hugst inden for givne områder, skovdriften som sådan (herunder relevant miljølovgivning, lovgivning om arbejdsforhold og lovgivning om skattebetaling) samt forholdet til andre parters brugsrettigheder. Kravet om passende sanktioner er også pillet ud.

Mindre ændringer inkluderer en præcisering af, at programmeringen af bistand vil følge de normale procedurer for bistandsprogrammering i Kommissionen og medlemsstaterne, at medlemsstaternes adkomst til selv at fastlægge rollefordelinger mellem toldmyndigheder og andre myndigheder sikres samt at der sikres mulighed for elektronisk håndtering af licenser.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen har ikke særskilt redegjort for nærhedsprincippet. Det vurderes at licensforslaget opfylder nærhedsprincippet, da fællesskabet er væsentlig bedre

rustet til at gøre noget ved problemet med import af ulovligt træ til EU end medlemsstaterne hver for sig.

4. Forslagets konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Der findes ikke i dag lovgivning i Danmark, som tillader beslaglæggelse af træprodukter omfattet af forordningen og den skal derfor indføres, hvis forslaget vedtages. Tilsvarende kan der være behov for ekstra lovhjemmel til at indføre sanktioner for overtrædelse.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Værdien af Danmarks samlede import af træbaserede produkter var i 2003 godt 26 mia kr., heraf 9 mia kr. fra varegruppen ”træ og varer deraf”.

Licensordningen omfatter alene en delmængde af varegruppen ”træ og varer deraf” og vil kun berøre træ med oprindelse i lande uden for EU. Importværdien for dette udgjorde omkring 800 mio kr. i 2003. Da foreløbige sonderinger indikerer at licenssystemet i starten kun vil omfatte et mindre antal af disse lande, måske 5-6 stykker, anslås det at licenssystemet til en start vil kunne komme til at omfatte en importværdi på omkring 400-500 mio kr. svarende til ca. 2 pct. af Danmarks samlede import af træ og træbaserede produkter.

Danske importvirksomheder får en ekstra opgave med at sikre at de nødvendige licenser forefindes. Det kan medføre prisstigninger. Hertil kommer, at der kan forekomme stigende priser, såfremt den hidtidige import har bestået af ulovligt træ, som nu ikke længere bliver tilgængelig. Det generelle krav om at der ved import af tømmerprodukter fra alle tredielande (uanset partnerskab) skal fremlægges en oprindelescertifikat må også formodes at være omkostningsfordyrende - og indebære en mérris for disse tømmerprodukter, en mérris som markedet må bære.

Fra de potentielle partnerskabslande var Danmarks direkte import af de omhandlede varegrupper i 2003 fordelt på ca. 2400 fortoldninger.

Implementering af licensordningen i Danmark vil kræve, at de kompetente nationale myndigheder etablerer det fornødne administrative apparat, herunder grænsekontrol og øvrige kontrol- og opfølgingsmekanismer. Det anslås, at selve kontrolarbejdet vil kunne andrage ca. et årsværk, alt efter hvor fintmasket kontrollen vil være. Dertil kommer Edb-omkostninger samt øvrige omkostninger forbundet med beslaglæggelse, oplagring og konfiskation mv. af træforsendelser, som måtte blive stoppet under importen fordi de ikke opfylder betingelserne. Omkostningerne beror på, hvilke procedurer der vil blive fastlagt. Merudgifterne ved en implementering forventes finansieret inden for Miljøministeriets rammer.

Beskyttelsesniveau

Forslaget vurderes at være uden betydning for beskyttelsesniveauet i Danmark. I de partnerskabslande der vil blive berørt af ordningen, forventes en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet. Den største virkning forventes i lande, hvis eksport af trævarer til EU udgør en væsentlig del af landets samlede tømmereksport, det gælder især de afrikanske lande og til dels også Rusland.

5. Høring

Forslaget er sendt i høring den 28. juli 2004 til Told og Skat samt Kontaktgruppen for International Skovpolitik (Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Skovforening, Dansk Træforening, Friluftsrådet, Greenpeace, Den kgl. Veterinær og Landbohøjskole, Kommunernes Landsforening, Nepenthes, WWF-Danmark, SID og 92-Gruppen. Høringen har givet anledning til følgende bemærkninger:

Dansk Træforening (DT) og Dansk Skovforening (DS) hilser begge forslaget velkomment, og ser det som et vigtigt skridt mod at stoppe importen af ulovligt hugget tømmer til EU. De slutter op om systemets dynamiske natur som muliggør løbende tilpasning af krav på basis af indhøstede erfaringer. DT finder det essentielt at systemet underbygger eksisterende certificeringsordninger, så mængden af certificeret træ på verdensmarkedet kan øges - uden favorisering af specifikke certificeringsordninger. DS støtter også, at der bygges på eksisterende certificeringsordninger – for at undgå øget bureaukrati og øgede omkostninger. DT finder at systemets gennemslagskraft forudsætter, at der etableres samarbejde med de øvrige ikke EU markeder - fordi eksporten til EU kun udgør en begrænset del af flere potentielle FLEGT-samarbejdslandes træproduktion. DS finder det samtidig vigtigt at tømmerproducenter og –handlere der driver en sund og lovlig forretning, ikke pålægges ekstra byrder, ligesom det bør sikres at små producenter kan deltage i den internationale handel kan på lige vilkår med større producenter.

Nepenthes værdsætter EU-Kommissionens ønske om at indføre foranstaltninger der skal bekæmpe importen af ulovligt tømmer til Europa, men finder forslaget mangelfuldt. De påpeger det utilfredsstillende i at det fortsat vil være muligt at indføre ulovligt produceret træ til EU fra ikke partnerskabslande, herunder eventuelt ulovligt træ som har oprindelse i et partnerland og som kommer til EU via ikke partnerskabslande. Nepenthes foreslår derfor at der indskrives en dato for, hvornår det ikke længere vil være muligt at indføre tømmer til EU uden godkendelse for lovlighed (dvs. et generelt forbud mod import af ulovligt produceret træ). Nepenthes har en række konkrete ændringsforslag til de enkelte bestemmelser, herunder forslag om at

- potentielle partnerlandes lovgivning skal gennemgås inden partnerskabsaftale med henblik på sikring af at de tager ordentlig hensyn til oprindelige folks rettigheder samt natur og miljø,
- licensordningen skal dokumentere overholdelse af al national lovgivning, ikke kun ”relevant” national lovgivning,
- det skal være EU som helhed og ikke de enkelte medlemslande der sanktionerer eventuel manglende overholdelse af FLEGT-ordningens bestemmelser, og
- alle træprodukter bør være omfattet af ordningen, ikke kun den foreslåede delmængde af træprodukter.

WWF-Danmark er generelt positiv overfor etablering af en frivillig licensordning, men finder i lighed med Nepenthes at det er utilstrækkeligt hvis

den står alene og at den derfor bør ledsages af et generelt forbud mod import af ulovligt produceret træ til EU. WWF har derudover følgende kommentarer:

- at det skal hjemles i TEF artikel 175 (miljø) i stedet for 133 (handel), bla. for at understrege miljø- og naturbeskyttelse som det overordnede formål og for at sikre Europaparlamentet medindflydelse,
- at det bør præciseres i forordningen, hvilke typer love, der generelt vil være omfattet af licensordningen, herunder at de både skal vedrøre forhold i selve skoven og økonomisk kriminalitet knyttet til den efterfølgende handel med træ,
- at ordningen bør sikre en forudgående gennemgang af potentielle partnerlandes skovlovgivning, dette for at sikre at systemet ikke kommer til at legitimere ”uacceptabel skovlovgivning”,
- at det er afgørende at licensordningen altid har et stærkt element af trediepartsverificering, og
- at licensordningen på sigt kommer til at omhandle alle typer træprodukter fra partnerlande, idet der samtidig udtrykkes forståelse for der lægges ud med mere rå forarbejdet tømmer.

WWF-Danmark har tillige fremsendt et fælles positionspapir fra FERN, Greenpeace og WWF med kommentar om at synspunkterne heri fuldt og helt støttes af WWF-Danmark. Dette papir indeholder en række supplerende kommentarer og ændringsforslag, herunder bestemmelser om:

- reference til internationale aftaler på skov- og naturområdet i forslagets præambel samt indskrivelse af, at licensordningen er en midlertidig ordning der på længere sigt stiler mod bæredygtigt skovdrift og et generelt forbud mod import af ulovligt produceret træ til EU,
- at partnerlandes adgang til licensordningen forudsætter dokumenteret fremskridt mod de mål, der bliver udstukket i de enkelte partnerskabsaftaler; der foreslås samtidig indskrevet en række elementer og ”milepæle”, som kan indgå i sådanne aftaler,
- at alle partnerlande skal indføre et obligatorisk springssystem, som skal anvendes for al træ-eksport fra de pågældende lande, også til ikke EU lande, og med samtidigt krav om at den bagved liggende træproduktion skal kunne verificeres som lovlige af uafhængig trediepart,
- at partnerlande skal forpligte sig til at indføre lovgivning med minimumsstandarder bla. for ansvarlig skovdrift og for beskyttelse af menneskerettigheder,
- at partnerlande skal forpligtes til at bruge licenssystemet ved al eksport af de omhandlede produkter, også til ikke EU lande,
- at der sikres uafhængig godkendelse og overvågning, både af forholdene i skoven og den efterfølgende handel og bearbejdningsvirksomhed,
- at udvælgelsen af love relevante for licenssystemet sker under inddragelse af en bred kreds af interessegrupper, herunder lokale samfund og indfødte folk,
- at licensudstedelse skal være genstand for både uafhængig overvågning og uafhængig godkendelse,
- at toldmyndigheder fra et land hvor der konstateres en ukonditionsmæssig import, omgående underretter andre medlemslandes toldmyndigheder med de fornødne detaljer,

- at toldmyndigheder skal autoriseres til at de fornødne opfølgende skridt i relation til ukonditionsmæssige importere,
- at Kommissionen årligt skal offentliggøre lister over de juridiske personer, der er fundet skyldige i overtrædelse af licenssystemet; tilsvarende skal Kommissionen på begæring fra enhver fremlægge oplysning om, hvilke licenser der er udstedt,
- at medlemsstaterne skal stille al relevant information vedr. licenssystemet til rådighed for andre landes toldmyndigheder og for enhver, der begærer ønske derom,
- der sikres en løbende evaluering af licenssystemet og fremskridtene i forhold til de mål der er fastsat i partneraftaler,
- der indføres en forpligtelse for ”firmaer” til årligt at afrapportere om implementeringen og virkningen af licenssystemet (det angives ikke nærmere hvilke firmaer),
- at der skal være et multi-stakeholder-forum, som periodevis drøfter licenssystemets virkemåde og som kan bedes om at give anbefalinger til Kommissionen,
- at der skal etableres en tvistbilæggelsesprocedure, og
- at Kommissionen og medlemsstaterne skal tilvejebringe tilstrækkelige midler fra geografiske og sektorielle budgetposter til at opbygge kapacitet mv. til sikring af licenssystemets drift.

Rammenotater om henholdsvis forhandlingsdirektivet og licensforslaget har været i høring i EU-Specialudvalget vedr. miljøspørgsmål den 12. november 2004. Der indkom følgende høringssvar:

Dansk Industri (DI) er positiv overfor forslaget og støtter overvejende oplægget til dansk holdning. Til Kommissionens forslag bemærker *DI* generelt at forordningen ikke bør medføre øgede barrierer for handel med træ eller træbaserede produkter, herunder administrative byrder, der bør skelnes mellem lovlighed og bæredygtighed og alle tiltag bør leve op til WTO’s retningslinier. *DI* finder det problematisk at visse varekategorier ikke er omfattet af aftalen, idet de virksomheder i EU, der forarbejder importeret tømmer, pålægges en afgift, som andre virksomheder, der forarbejder deres produkter uden for EU er fritaget for. Endelig finder *DI* at indsatsen indenfor rammerne af FLEGT også bør rettes direkte mod samhandelslandenes koncessionsejere og industri og ikke kun myndighederne. *DI* foreslår at der etableres mulighed for at indgå licensaftaler med virksomhederne, bl.a. for at sikre øget kontrol med de midler, der investeres i sikringen af det lovlige træ.

Dansk Skovforening henviser til tidligere afgivet høringssvar og oplyser at foreningen kan tilslutte sig den foreslåede danske holdning. *Dansk Skovforening* tilslutter sig også at der stilles visse minimumskrav af principiel karakter til den lovgivning, der skal være omfattet, men foreningen mener ikke at EU skal stille krav til andre landes skovlovgivning om fx bæredygtighed.

Dansk Træforening støtter oplægget til dansk holdning og tilslutter sig forslaget om at der lægges pres på Kommissionen for at få gennemført en tilbundsgående analyse af muligheder og konsekvenser at supplerende lovgivning. Foreningen

understreger at supplerende lovgivning skal være helt entydig og den skal understøttes af sanktionsmuligheder. Foreningen bemærker desuden at man bør sikre at forslaget om indførelse af et generelt oprindelsescertifikat ikke udløser en urimelig dokumentationsbyrde alle led i handelskæden, med det resultat at træ svækkes overfor konkurrerende materialer såsom plastik, stål og beton. *Dansk Træforening* har endvidere fremsendt supplerende bemærkninger, hvor foreningen påpeger at det er uklart hvilke forpligtelser forslagets artikel 18 (b) indebærer, hvorfor foreningen tager forbehold for punktet.

Nepenthes er positiv overfor oplægget til dansk holdning og fremhæver dels indsatsen for udarbejdelse af en analyse af mulighederne for helt stoppe importen af ulovligt træ til EU, dels at der arbejdes for at bæredygtig skovdrift indskrives som et langsigtet mål for partnerskabsaftalerne. *Nepenthes* gentager en række af sine tidligere høringsbemærkninger, og præciserer sit forslag om en fast dato for hvornår ulovligt træ ikke længere skal kunne importeres til EU. Målet bør være at standse importen af ulovligt træ før 2010, idet biodiversitetskonventionens parter er blevet enige om at tabet af biodiversitet skal mindskes signifikant inden 2010. *Nepenthes* finder desuden, at træmøbler bør føjes til de produktgrupper, der er omfattet af forslaget. *Nepenthes* mener, at forslaget bør indebære et kontrolsystem med tredjeparts verificering, der dokumenterer oprindelsen af alt importeret tømmer krav, for at undgå at ulovligt træ eksporteres til EU via ikke-partnerlande. Endelig understreger *Nepenthes*, at repræsentanter for oprindelige folk og lokale folk bør inddrages i udarbejdelsen af partnerskabsaftaler.

WWF henviser til tidligere afgivet hørings svar og understreger betydningen af, at Danmark fortsat arbejder på at Kommissionen udarbejder en analyse af mulighederne for et generelt forbud mod import af illegalt træ til EU.

Bidrag til kommenteret dagsorden om de to forslag har været i høring i EU-Miljøspecialudvalget den 29. september 2005. Der indkom følgende hørings svar:

Nepenthes er meget positive overfor den foreslåede danske holdning og lægger særlig vægt på, at kommissionen hurtigst muligt præsenterer en analyse af mulighederne for yderligere lovgivningstiltag på området.

6. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Kommissionen gav en foreløbig orientering om licensforslaget og mandathenstillingen på rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19. juli 2004. Der har efterfølgende været drøftelser flere gange i rådets skovgruppe og en enkelt gang i toldgruppen. To nøglespørgsmål (om afgrænsning af produktgrupper og modvirkning af risiko for omgåelse) har være forelagt Rådet (landbrug og fiskeri) den 21-22. december 2004. En fremskridtsrapport over forhandlingerne blev af det Luxembourgiske formandskab forelagt Rådet (landbrug og fiskeri) den 20-22. juni 2005.

Der er – med det kompromisforslag der nu ligger fra formandsskabet - opnået bred tilslutning til hovedlinierne i licensforslaget og forhandlingsdirektivet. Der

er fortsat drøftelser om detaljer - og på enkelte punkter endnu delte meninger om centrale spørgsmål.

Modvirkning af risikoen for omgåelse af systemet et det mest drøftede spørgsmål for licensordningen. Der er her bred tilslutning til at slette det generelle krav om oprindelsescertifikater – fordi det anses for uadministrerbart og allerede i sin definition af begrebet oprindelse ikke kan fungere effektivt som det værn mod omgåelse, som det var tænkt at skulle være. Der er delte meninger om, hvilken konsekvens dette bør have i forhold til træ, der importeres til partnerlande og derfra re-eksporteres til EU, eventuelt i bearbejdet form, og det foreliggende kompromisforslag er uklart på dette punkt. Nogle lande kan acceptere uklarheden og finder øjensynligt, at reglerne passende kan fastlægges i efterfølgende implementeringsbestemmelser eller i de enkelte partnerskabsaftaler. Andre lande finder, at teksten i rammeforordningen bør være klar og udelukke at træprodukter, der eksporteres til EU med licens fra partnerlande, kan være baseret på træ, der er importeret til partnerlandet. Endelig er der lande der finder, at rammeforordningen bør være klar og udtrykkeligt skal tillade, at træprodukter der eksporteres til EU fra partnerlande godt må være baseret på importeret træ, når blot det sikres, at importen til partnerlandet har været lovlig.

Der er delte meninger om, i hvilken udstrækning forhandlingsdirektivet bør rumme bestemmelser, der kræver offentlig indsigt i forholdene i partnerlandenes administration.

Der er delte meninger, om kommissionen skal bistås af en forvaltnings- eller forskriftskomite.

Et overvejende flertal af medlemslande, bakket op af Rådets juridiske tjeneste, finder at hjemmelsgrundlaget for licenssystemet bør være TEF artikel 133 (handelssøjlen).

Principielt adskilt fra drøftelserne om licensforslaget og forhandlingsdirektivet har skovgruppen og Rådet (landbrug og fiskeri) spurgt til status for den af Rådet bestilte analyse af mulighederne for gennemførelse af yderligere lovgivningstiltag. Kommissionen har endnu ikke fremlagt en sådan analyse. Danmark presser sammen med bla. Belgien og Tyskland på for at dette snart må ske.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark er engageret i den internationale indsats mod ulovlig tømmerhugst og har i den sammenhæng over de senere år arbejdet for, at handlens rolle og ansvar opprioriteres. Etablering af et import-licenssystem, der udmøntes gennem partnerskabsaftaler med EU, vil i den sammenhæng være et nyttigt skridt. Det kan bidrage til styrkelse af skovlovshåndhævelsen i de mest udsatte lande. Danmark kan derfor støtte en vedtagelse af et licenssystem og en bemyndigelse til Kommissionen til at indgå partnerskabsaftaler.

Danmark støtter den foreslåede produktliste og går ind for muligheden for landevis udvidelse.

Danmark støtter den foreslåede afgrænsning af partnerlandes lovgivning, idet Danmark samtidig vil arbejde for at forhandlingsdirektivet stiller krav om at der er passende straffebestemmelser.

Der er risiko for at licenssystemet kommer til at understøtte en skovdrift, som nok er lovlig, men ikke bæredygtig, fx rydninger af skove af stor værdi for natur, mennesker og miljø, uden genplantning. Danmark støtter, at bæredygtig skovdrift indskrives som langsigtet mål for partnerskabsaftalerne og at der er krav om kontrollerbare fremskridt i implementeringen af disse.

Det generelle krav om oprindelsescertifikater har efter nøjere analyse vist sig at være af ringe værdi. For det første fordi oprindelsescertifikaterne kun vil henvise til det ”oprindelsesland”, hvor produkterne sidst har undergået en væsentlig økonomisk værditilvækst, men ikke nødvendigvis det land, hvor træet oprindeligt er fældet. For det andet fordi de eksisterende sporingsmekanismer for træprodukter generelt er utilstrækkelige til – med rimelig sikkerhed - at kunne efterprøve gyldigheden af udstedte oprindelsescertifikater. Af disse grunde støtter Danmark, at kravet bortfalder og arbejder i stedet for, at partnerlandene i partnerskabsaftalerne skal tilskyndes til at implementere krav svarende til licensordningens, ikke blot for træprodukter der eksporteres til EU, men også for træ de selv forbruger eller eksporterer til tredjelande.

Mht. træ, der eksporteres til partnerlande og derfra re-eksporteres til EU, eventuelt i bearbejdet form, er det Danmarks opfattelse, at licensforslaget og forhandlingsdirektivet klart bør fastslå hvilke retsvirkninger FLEGT-systemet vil indføre. Det er samtidig Danmarks opfattelse, at licenssystemet nødvendigvis må *tillade*, at træprodukter der eksporteres fra partnerlande til EU godt kan være baseret på træ, der er lovligt importeret til partnerlandet. Licenssystemet bør derfor opbygges sådan, at operatørerne og de licensudstedende myndigheder – for de trævolumener der eksporteres under licenssystemet - kan redegøre for fordelingen mellem på den ene side træ, som er lovligt fældet og produceret i partnerlandet og på den anden side træ, som blot er lovligt importeret til partnerlandet. Systemet bør samtidig sikre, at oplysninger herom fremgår af de enkelte licenser. Danmark vil lægge vægt på, at forhandlingsdirektivet og licensforslaget klargør, at FLEGT-licenser godt kan udstedes for træprodukter, der er baseret på træ importeret til et partnerland, men at det også skal fremgå, hvor stor en del, der hidrører fra partnerlandets egen kontrollerede lovlige træproduktion, og hvor stor en del, der hidrører fra importeret træ.

Danmark finder at der skal være høj grad af gennemsigtighed i licenssystemet. Danmark vil arbejde for dette, fx sådan at rapporter fra den uafhængige overvågningsinstans og mødereferater fra det fælles implementeringsudvalg kan offentliggøres.

Danmark finder, at Kommissionen i de væsentligste anliggender skal bistås af den type komite, der giver Rådet størst mulig indflydelse. Danmark vil derfor

arbejde for en komite, der træffer beslutning efter forskriftsproceduren, fx i spørgsmål om fastlæggelse af gennemførelsesbestemmelser samt udvidelser af listen over partnerlande og produkttyper.

Det overordnede mål for licensordningen er fremme af bæredygtig skovdrift. Danmark finder at ordningen bør hjemles i TEF artikel 175 (miljøartiklen), hvilket vil give Parlamentet indflydelse på ordningen. Parlamentet har udtalt sig kritisk overfor artikel 133 som hjemmelsgrundlag.

Overordnet kan der rejses tvivl om licenssystemet i sig selv vil være tilstrækkeligt, idet der er risiko for, at kun få lande vil gøre brug af muligheden for at indgå partnerskabsaftaler og dermed underlægge sig licensordningen. Det virker også principielt utilfredsstillende, at der fortsat uhindret vil kunne importeres ulovligt produceret træ fra lande og regioner, der ikke har indgået partnerskabsaftale med EU. Danmark vil fortsat presse på for en analyse af mulighederne for supplerende skridt og lovgivningstiltag fra Kommissionen.